

Universum Historiae et Archeologiae
The Universe of History and Archeology
Універсум історії та археології
Универсум истории и археологии

ISSN 2664–9950 (Print)

ISSN 2707–6385 (Online)

2020. Vol. 3(28). Issue 2, pp. 5–21

DOI 10.15421/26200201

<http://www.uha.dp.ua>

УДК 94(477.7) 929 Леонови

Дворянський рід Леонових в історії Катеринославщини

І. О. Кочергін

доктор історичних наук, доцент

ORCID: 0000-0002-7702-7645

ResearcherID: C-9549-2019

alkigor@ukr.net

*Український інститут національної пам'яті
вул. Липська, 16, м. Київ, Україна, 01021*

Анотація. *Мета статті:* здійснити ретроспективний аналіз історії катеринославського дворянського роду Леонових. *Методи дослідження:* при підготовці матеріалу використано методи генеалогічного дослідження, методи соціальної історії та просопографії. *Основні результати:* проаналізовано наявну історіографію питання, яка є доволі вузькою через незначну увагу з боку дослідників до цього маловідомого дворянського роду. Внаслідок евристичного пошуку було віднайдено архівні, друковані, візуальні та усні джерела, на підставі яких проаналізовано історію семи поколінь роду Леонових від часу появи їх на землях Придніпров'я наприкінці XVIII ст. до сучасності. Загалом у додатку вміщено імена 47 представників роду з короткими відомостями про кожного з них. Увагу акцентовано на питанні походження роду, яке

не є однозначним, а отже не до кінця з'ясованим. Особливу увагу приділено висвітленню діяльності його представників у складі державних, самоврядних і станових організацій Катеринославської губернії в XIX – на початку XX ст. У результаті було реконструйовано історію одного з дворянських родів Катеринославської губернії, який майже не відомий не лише широкому загалу, але й спеціалістам. Оскільки дворянство протягом майже 150 років складало місцеву еліту, без з'ясування всіх аспектів життєдіяльності її представників важко уявити суспільно-політичну, соціально-економічну та соціокультурну складові розвитку Придніпровського краю наприкінці XVIII – на початку XIX ст. *Практичне значення:* представлені матеріали можуть послужити підґрунтям для вивчення не лише окремих біографій представників роду Леонових, але й допоможуть у вивченні діяльності земських установ, а також у з'ясуванні особливостей проведення реформ імператора Александра II. *Наукова новизна:* вперше в історіографії здійснено комплексний аналіз історії катеринославського дворянського роду Леонових, а також представлено їх поколінний розпис. *Тип статті:* аналітична.

Ключові слова: Дворянин; Землевласник; Еліта; Родовід; Катеринославська губернія; Земський начальник; Земство; Гласний.

Надійшла до редколегії 28.08.2020

Прорецензована 30.09.2020

Рекомендована до друку 01.11.2020

Universum Historiae et Archeologiae
The Universe of History and Archeology
Універсум історії та археології
Универсум истории и археологии

ISSN 2664–9950 (Print)

ISSN 2707–6385 (Online)

2020. Vol. 3(28). Issue 2, pp. 5–21

DOI 10.15421/26200201

<http://www.uha.dp.ua>

УДК 94(477.7) 929 Леоновы

Дворянский род Леоновых в истории Екатеринославщины

И. А. Кочергин

доктор исторических наук, доцент

ORCID: 0000-0002-7702-7645

ResearcherID: C-9549-2019

alkigor@ukr.net

*Украинский институт национальной памяти
ул. Липская, 16, г. Киев, Украина 01021*

Аннотация. *Цель статьи:* осуществить ретроспективный анализ истории екатеринославского дворянского рода Леоновых. *Методы исследования:* при подготовке материала использованы методы генеалогического исследования, методы социальной истории и просопографии. *Основные результаты:* проанализирована существующая историография вопроса, которая остается довольно узкой из-за незначительного внимания исследователей к этому малоизвестному дворянскому роду. Вследствие эвристического поиска были найдены архивные, печатные, визуальные и устные источники, на основе которых была проанализирована история семи поколений рода Леоновых от времени их появления на землях Приднепровья в конце XVIII в. до современности. В целом в приложении к статье размещены 47 представителей рода с краткими сведениями о каждом из них. Внимание акцентировано

на вопросе происхождения рода, которое не является однозначным, и поэтому не до конца выясненным. Особое внимание уделено освещению деятельности его представителей в государственных структурах, органах самоуправления и сословных организациях Екатеринославской губернии в XIX – начале XX в. В результате была реконструирована история одного из дворянских родов Екатеринославской губернии, который почти не известен не только широкой общественности, но и специалистам. Поскольку дворянство на протяжении почти 150 лет составляло местную элиту, без выяснения всех аспектов жизнедеятельности ее представителей трудно представить общественно-политическую, социально-экономическую и социокультурную составляющие развития Приднепровского края в конце XVIII – начале XIX в. *Практическое значение:* представленные материалы могут послужить основой для изучения не только отдельных биографий представителей рода Леоновых, но и помогут в изучении земских учреждений, а также в выяснении особенностей проведения реформ Александра II. *Научная новизна:* впервые в историографии осуществлен комплексный анализ истории екатеринославского дворянского рода Леоновых, а также представлена поколенная роспись. *Тип статьи:* аналитическая.

Ключевые слова: Дворянин; Землевладелец; Элита; Родословная; Екатеринославская губерния; Земский начальник; Земство; Гласный.

Поступила в редколлегию 28.08.2020

Прорецензирована 30.09.2020

Рекомендована в печать 01.11.2020

Universum Historiae et Archeologiae
The Universe of History and Archeology
Універсум історії та археології
Универсум истории и археологии

ISSN 2664–9950 (Print)

ISSN 2707–6385 (Online)

2020. Vol. 3(28). Issue 2, pp. 5–21

DOI 10.15421/26200201

<http://www.uha.dp.ua>

LCC DK 508.773

**The Leonovs noble family in the
 history of Katerynoslav region**

I. O. Kocherhin

Sc. D. (History), Associate Professor

ORCID: 0000-0002-7702-7645

ResearcherID: C-9549-2019

alkigor@ukr.net

*Ukrainian Institute of National Remembrance
 16 Lypska street, Kyiv, Ukraine, 01021*

Abstract. *The purpose of the article:* Carry out the retrospective analysis of history of the noble family of the Leonovs from Katerinoslav. *Research methods:* Methods of genealogical research, social history and prosopography are used in the preparation of the material. *The main results:* The existing historiography of the issue is analyzed, which is quite narrow due to little attention from researchers to this little-known noble family. As a result of the heuristic search, archival, printed, visual and oral sources are found, on the basis of which the history of seven generations of the Leonovs family is analyzed from the time of their appearance on the lands of Prydniprovya in the late 18th century to the present time. In total, the appendix contains the names of 47 family members with brief information about each of them. The question of the origin of the family, which

is not unambiguous, and therefore not fully clarified, is studied. Particular attention is paid to the coverage of the activity of its representatives in the state, self-governing and class organizations of Katerinoslav province in the 19th – early 20th centuries. As a result, the history of one of the noble families of Katerinoslav province is reconstructed, which is almost unknown not only to the general public but also to specialists. Since the nobility for almost 150 years was the local elite, it is difficult to imagine socio-political, socio-economic and socio-cultural components of the development of Prydniprovya region in the late 18th – early 19th centuries without studying all aspects of lives of its representatives. *The practical significance:* The presented materials can serve as a basis for studying not only individual biographies of the members of the Leonovs family, but also help in studying the activities of zemstvo institutions, as well as in clarifying the peculiarities of the reforms of Emperor Alexander II. *Scientific novelty:* For the first time in historiography a comprehensive analysis of history Katerinoslav noble family Leonov and presented their generational list were carried out. *Type of article:* analytical.

Keywords: Nobleman; Genealogy; Elite; Landlord; Katerynoslav province; Land captain; Zemstvo; Member of Zemstvo.

Received 28.08.2020

Reviewed 30.09.2020

Accepted 01.11.2020

Постановка проблеми. Протягом усього періоду перебування українських земель у складі Російської імперії ключову роль в їхньому управлінні відігравало російське дворянство, яке мало визначальний вплив на соціальний, економічний та культурний розвиток Придніпров'я. Дворянство було задіяне в усіх суспільно-політичних, соціально-економічних та соціокультурних процесах того часу. Втім, лише незначна кількість дворянських родів залишила помітний слід у розвитку Придніпровського краю. Більшість родів привілейованого стану Російської імперії хоча й були задіяні в роботі різних державних, самоврядних та станових установ, не мали значного впливу на суспільний розвиток. Тож увага істориків до них є значно меншою. До подібних родів належить і рід Леонівих.

Виклад основного матеріалу та результати. Попри другоплановість роду Леонівих в історії катеринославського дворянства, їх досвід включення до дворянської спільноти Катеринославської губернії може дати відповіді на питання як дворяни прилаштовувалися до нових для себе умов на колонізованих землях, які були частиною Вольностей Запорозьких. Також біографії окремих представників роду є демонстрацією глибини та неоднозначності змін, які відбувалися із самим дворянством під впливом нових реалій, пов'язаних з реформами 1860–1870 рр. та соціальними трансформаціями 1905–1917 рр.

Походження катеринославського роду Леонівих є не до кінця з'ясованим. За даними, наведеними Л. М. Савеловим та С. В. Корягіним, предок Леонівих на ім'я Лев прибув на Дон з Польщі. Як зазначає Л. М. Савелов, «під час, гоніння християн грецького сповідання, яке мало місце в Польщі, коли тут перебували російські війська¹, предок роду Леонівих від польського шляхетського дому на ім'я Лев ... вступив на російську службу, приєднався до донських козаків, де й прийняв прізвище Леонов» (Савелов, 1898, с. 45).

Родовід донського роду Леонівих на даний час непогано вивчений завдяки російським дослідникам Л. М. Савелову та С. В. Корягіну (Корягин, 2008; Савелов, 1898). У сучасних дослідженнях представники роду Леонівих згадуються в контексті реалізації на Катеринославщині реформ Олександра II (Кочергін, 2015).

У засновника роду Льва Леоніда був онук на ім'я Василь, у якого, якщо вірити Л. М. Савелову та С. В. Корягіну, було троє синів: Іван, Степан та Борис. Першим же представником катеринославської гілки Леонівих є Микола Васильович, який у 1781 р. володів маєтком біля с. Лозоватка² та с. Новосілки³ у Павлоградському повіті Азовської губернії площею 1 600 дес. придатної та 800 дес. не придатної для обробки землі, мав чин поручика (Алфавит, л. 13).

Ані Л. М. Савелов, ані С. В. Корягін нічого не писали про інших дітей Василя Панасовича. Чи є Микола Васильович нащадком донського роду Леонівих, сказати достеменно не можна. Єдиним підтвердженням цієї спорідненості є усні свідчення його прапрапрапраонуки Олени Степанівни Макушенко.

Микола Васильович Леонов наприкінці XVIII ст. отримав землі в Павлоградському повіті біля річки Лозової й балки з такою самою назвою. На 1859 р. в с. Лозове мешкало 266 осіб, у с. Новосілки (Веселе) – 508 осіб (Екатеринославская, 1863, с. 104). На середину XIX ст. маєтком біля с. Лозове володів син Миколи Васильовича підпоручик Григорій Миколайович. У листопаді 1864 р. йому дозволено виконання викупної угоди, укладеної із селянами с. Лозова на суму 10 440 крб. (Крестьянское дело, 1863, № 12, с. 26, 30; О выкупных, 1865, с. 240).

На межі XVIII–XIX ст. до роду Леонівих перейшли землі біля козацької слободи Семенівка (Артільне)⁴. Землі навколо слободи отримав Семен Іванович Чуніхін (1734–?), який у 1776–1778 рр. був секретарем, а у 1778–1780 рр. – бухгалтером Азовської губернії (Макаревский, 2000, с. 668). Після його смерті великий маєток був поділений між дітьми: Федору Семеновичу дісталася сама слобода Артільна; Глібу Семеновичу – село Раздольне; Марії Семенівні (в заміжжі Коростовцева) – село Попівка (Уплатне). Частина земель дісталася ще одній доньці, ім'я якої невідоме. Вона одружилася з Миколою Васильовичем Леоновим і після її смерті землі навколо с. Артільного перейшли у власність їхніх дітей: Василя, Григорія та Миколи.

Василь та Микола у 1820-х рр. служили чиновниками в Павлоградському повітовому суді (Месяцеслов, 1822, с. 172–173; Месяцеслов, 1823, с. 180; Месяцеслов, 1828, с. 198; Месяцеслов, 1829, с. 198).

Середній син Григорій обрав військову службу, дослужився до підпоручика і оселився в маєтку біля с. Лозове. Наприкінці 1850-х рр. він разом із сімейством увійшов до дворянського товариства Катеринославської губернії. Рішенням Катеринославського дворянського депутатського зібрання від 13 липня 1859 р. він з родиною був внесений до Другої частини Родовідної книги дворянства Катеринославської губернії (Друга частина, 1886, арк. 162). За дружину він взяв представницю запорозького козацького роду Перехрист. Його тесть Панас Миколайович Перехрист нобілізувався в російському дворянстві. 30 липня 1800 р. в чині прапорщика отримав 5 450 дес. землі біля с. Панасівка⁵ та пустки Ракової Павлоградського повіту (Алфавит, л. 1).

У шлюбі Григорія Миколайовича та Парасковії Панасівни народилося восьмеро дітей: Іван, Микола, Панас, Василь, Митрофан, Веніамін, Леоніда, Юлія. Майже всі діти Григорія Миколайовича, так само як діти його брата Івана Миколайовича, отримали пристойну освіту. Зокрема, Микола, Панас, Митрофан і Веніамін Григоровичі та Михайло Іванович у різний час закінчили Катеринославську класичну гімназію.

¹ Ймовірно мова йде про перебування московських військ на території Речі Посполитої, яке мало місце в період після укладання Переяславської угоди 1654 р.

² Нині село Катеринівка Лозівського району Харківської області.

³ Нині село Веселе Лозівського району Харківської області.

⁴ Нині село Артільне Лозівського району Харківської області.

⁵ Нині село Панасівка Синельниківського району.

Леонові не стояли осторонь суспільно-політичних змін, які відбувалися в Російській імперії у 1860–1870-х рр. Активними земськими діячами були Іван, Микола, Панас і Василь Григоровичі та Михайло Іванович, які входили до складу Павлоградського повітового земства. Іван, Микола і Василь Григоровичі тривалий час були ще й гласними Катеринославського губернського земського зібрання. Іван, Василь і Митрофан Григоровичі були членами Павлоградського повітового у селянських справах присутствія. Митрофан Григорович також служив земським начальником і мировим суддею в Павлоградському повіті.

Леонові володіли значними за обсягом мастками в Павлоградському повіті, однак після селянської реформи 1861 р. їхні справи погіршилися. Мастки неодноразово заставлялися, на них накопичувалися недоїмки. Наприклад, у 1882 р. Іван Григорович звертався до Павлоградської земської повітової управи щодо недоїмок по мастку біля с. Миколаївка. У листі до управи він писав: «З 1873 року на мастку моєму біля с. Миколаївка накопичилась недоїмка повітового і губернського земського зборів 701 крб. 63 коп. Вся ця недоїмка утворилася внаслідок того, що в моєму мастку було: три сильних загибелі худоби, два побиття градом, які знищили весь хліб, багато жуків та ховрахів, і нарешті дві пожежі, останньою з яких 21 червня цього року знищено кухарську, комору з хлібом, весь землеробський реманент, стайню для робочих коней, сараї для овець і худоби та 15 скірт цегли для палива» (Отчет Павлоградской управы, 1883, с. 153). 9.12.1883 р. Павлоградська повітова земська управа повідомила, що І. Г. Леонов заплатив недоїмку 544 крб., тому скасувала борг на його мастку в сумі 255 крб. (Постановления XIX, 1885, с. 970).

Василь Григорович у 1899 р. взяв позику в Державному дворянському земельному банку під заклад мастку (Оценочный отдел, арк. 85). Інші представники роду також закладали свої мастки в різних фінансових установах або мали недоїмки.

Незважаючи на певні фінансові складнощі, Леонові, як і більшість дворян губернії, займалися доброчинністю. Найактивнішими в цьому були Микола та Василь Григоровичі. У 1896 р. вони пожертвували гроші на Катеринославський дитячий притулок під час традиційної різдвяної вечереї в Англійському клубі (Список лицам, 1896, с. 3). Такі пожертви вони робити майже щорічно. Вони також входили до церковнопарафіяльної опіки при Преображенському соборі в Катеринославі. Леонові не лише як члени опіки, але як парафіяни Преображенського собору регулярно жертвували якісь культові речі. У 1898 р. сім'я Василя Григоровича подарувала собору ікону Святителя Феодосія Чернігівського у срібній ризі та дерев'яний аналой ціною 150 крб. (Екатеринославские епархиальные, 1898, с. 2).

Найбільш помітним у громадському житті міста Катеринослава серед дітей Григорія Миколайовича був середній син Микола. Він взяв активну участь у реалізації селянської реформи 1861 р., за що отримав нагрудний знак «За введение в действие положений» від 17.11.1863 р. (Ребрин, 1903, с. 132).

З появою земських установ Микола Григорович увійшов до числа гласних спочатку Павлоградського повітового (1866), а згодом (1872) до Катеринославського губернського земського зібрань (Постановления VII, 1873, с. 607; Список гласных, 1866, с. 3). Членом останнього М. Г. Леонов був до 1886 р. Він не залишався осторонь важливих земських питань, зрідка виступав, брав участь у роботі різних комісій. Зокрема, у 1877 р. разом з І. Кранцем, А. Письменним, І. Яковлєвим, П. Миклашевським був обраний до земської комісії для купівлі будинку для реального училища (Постановления XII, 1878, с. 99).

Окрім громадської та благодійної діяльності, Микола Григорович був відомий в Катеринославі своїми заняттями садівництвом. Як стверджував І. Я. Акінф'єв, він мав у власному мастку сад на Потьомкінській вулиці⁶ площею 400 саж². Тут було кілька фруктових дерев, 25 кущів винограду та невелика оранжерея. Крім цього, росли троянди, таволга, калина. У нас немає даних, коли Микола Леонов купив садибну ділянку на вул. Потьомкінській. І. Я. Акінф'єв вказував, що одне з дерев сорту Павловнія було висаджене у 1878 р., тож, очевидно, садиба була в його володінні ще раніше (Акинфиев, 1889, с. 49–50). У третій чверті XIX ст. вулиця Потьомкінська була слабо забудована, тож сад тягнувся майже до Потьомкінського саду⁷, який прилягав до р. Дніпро.

У Миколи Григоровича була ділянка на вул. Потьомкінській, 10, де він звів будинок (Список домовладельцев, 1913, с. XIV). Тривалий час у цьому самому будинку мешкав його молодший брат Василь. Лише 1888 р. Василь Григорович придбав дві ділянки № 478, 479 на вулиці Потьомкінській у колезького радника Григорія Венедиктовича Донцова, де спорудив власний дім (Выпись крепостной, 1888). Будинок, у якому жили Василь та Серафіма Леонові, розташовувався за адресою вул. Потьомкінська, 15 (будинок не зберігся).

Наступне покоління Леонових не вирізнялося активною діяльністю в державних, міських чи земських установах. Лише деякі з них перебували на цивільній чи військовій службі на незначних посадах. Павло Іванович у 1909–1911 р. служив земським начальником 3-ї дільниці Бахмутського повіту (Адрес, 1909, с. 93; Памятная книжка, 1911, с. 123). Іван Іванович як домовласник у 1912 р. входив до числа виборців депутатів IV Державної Думи [Список городских избирателей, 1912, с. 51]. Микола Васильович у 1884 р. закінчив Катеринославську класичну гімназію (Локоть, 1908, с. 342). Був військовим, служив у Петербурзі під началом тестя Д. В. Голіцина. У 1919 р. вбитий махновцями в Катеринославі та похований на Севастопольському цвинтарі.

Революційні події 1917 р. радикально змінили долю представників роду Леонових, власне, як і всіх інших дворянських родин. Сергій Митрофанович, як кадровий офіцер, взяв активну участь у білогвардійському русі, у 1919 р. служив під началом А. Денікіна. Після

⁶ Нині вулиця Сергія Єфремова в Соборному районі м. Дніпро.

⁷ Нині парк ім. Т. Г. Шевченка в м. Дніпро.

поразки перебрався до Франції, де певний час очолював «Русский дом» (Волков, 2002, с. 279).

Микола – старший син Миколи Васильовича – встиг закінчити Санкт-Петербурзький військовий ліцей напередодні революції 1917 р. З початком революційних подій він не зміг залишитися в Петербурзі, а також не мав можливості повернутися до Катеринослава. Щоб врятуватися, йому довелося виїхати у глибоку провінцію до Нижегородської губернії в с. Починкове (нині – у складі Калузької губернії РФ). Йому вдалося влаштуватися шкільним вчителем, а згодом він став завучем сільської школи. Тут він одружився, виховував дітей. З початком радянсько-німецької війни був мобілізований і загинув біля с. Мелятіно Смоленської області⁸. На сайті ОБД Меморіал він зазначений серед загиблих у бою червоноармійців 94 танкової бригади (Приложение № 13408с). Однак зі слів О. С. Макушенка, М. М. Леонов загинув за інших обставин. На 1943 р. він мав офіцерське звання. Оскільки був людиною освіченою, багато читав, у тому числі й заборонену літературу (зокрема, вірші М. Цветаєвої), ставив на передовій аматорські театралізовані постановки, які також виходили за межі дозволеного радянською владою репертуару. Наслідком став наклеп. Його арештували, розжалували в рядові та розстріляли. У 1956 р. рішенням комісії при ВР СРСР реабілітований і відновлений у званні з нагородженням орденом Червоної Зірки.

Середній син Миколи Васильовича – Володимир – закінчив Петроградський ліцей з фізико-математичним ухилом, займався наукою, був завідувачем лабораторії в НДІ математики і механіки в Ленінграді.

Молодший син – Еммануїл – на 1914 р. мав чин надвірного радника, входив до числа виборців членів Державної Думи (Книга актів, 1913–1920, арк. 98 зв.; Список городских избирателей, 1912, с. 6). У 1916 р. служив контролером на Катерининській залізниці, мешкав у власному будинку на вул. Гімнастичній, 12⁹ (Екатеринославский адрес, 1916, с. 225).

Висновки. На прикладі роду Леонових ми простежили зміни, що відбулися зі всіма представниками дворянського стану. Перший представник роду отримав землі й, відповідно, увійшов до складу дворянської громади Катеринославської губернії через одруження. Без відповідних зв'язків та ресурсів друге покоління роду шукало себе на цивільній та військовій службі, що було традиційним для дрібно- та середньопомісного катеринославського дворянства. Третє і четверте покоління змінило звичний спосіб життя через включення до різних установ, які виникли внаслідок селянської, земської та судової реформ. Мировий суд, земство та інститут земських начальників стали місцем прикладання сил та енергії багатьох катеринославських дворян. Тож Леонови не є тут винятком. П'яте покоління розділило долю всього дворянського стану губернії, який зник з історичної арени внаслідок подій 1917 р.

У XX ст. нащадків катеринославського дворянського роду Леонових розкидало по всьому колишньому СРСР, Європі та Америці. Дехто і надалі живе в мі-

сті Дніпрі, яке у XIX ст. стало для багатьох Леонових рідним. Хоча їхню роль в історії міста на Дніпрі та Придніпровського регіону не можна назвати визначальною, у XIX – на початку XX ст. вони були помітними постатями в повітових установах (переважно Павлоградський повіт), дворянському та земському самоврядуванні.

У додатку вміщено поколінний розпис роду Леонових, складений автором на підставі опублікованих архівних та усних джерел.

Додаток. Поколінний розпис

I

1. Микола Васильович (?–?)

• У 1781 р. володів маєтком біля с. Лозоватка та с. Новосілки у Павлоградському повіті площею 1600 дес. придатної та 800 дес. не придатної для обробітки землі, поручик (Алфавит, л. 13).

• Дружина: Чуніхіна Н Семенівна.

• Діти: Василь, Григорій, Іван.

II

2. Василь Миколайович (?–?) 1

• У 1822–1823 рр. засідатель Павлоградського повітового суду, поручик (Месяцеслов, 1822, с. 172–173; Месяцеслов, 1823, с. 180).

3. Григорій Миколайович (1797?– після 1868?) 1

• На службу поступив з дворянського полку в чині прапорщика 25.08.1817 р. до Севського піхотного полку, 21.04.1819 р. – підпоручик, 12.11.1819 р. – звільнений зі служби. Рішенням Катеринославського дворянського депутатського зібрання від 13.07.1859 р. разом із сімейством внесений до Другої частини Родовідної книги дворянства Катеринославської губернії (Друга частина, 1886, арк. 162). У 1863 р. володів маєтком біля с. Лозова, підпоручик (Крестьянское дело, 1863, № 12, с. 26, 30). Дозволено виконання викупної угоди, укладеної з селянами с. Лозова на суму 10440 крб. з 01.11.1864 р. (О выкупных, 1865, с. 240). У 1868 р. володів маєтком площею 2611 дес., підпоручик (Список лицам, 1868, с. 549).

• Одружений з Парасковією, донькою полкового хорунжого Перехриста Панаса Миколайовича (Письмо в редакцию, 1887, с. 179).

• Дружина: Перехрист Парасковія Панасівна. У 1860 р. володіла маєтком площею 1376 дес. біля с. Панасівка (Извлечение, 1860, с. 24–25).

• Діти: Іван, Микола, Панас, Василь, Митрофан, Веніамін, Леоніда, Юлія.

4. Іван Миколайович (? – до 1874?) 1

• У 1827 р. засідатель Павлоградського земського суду, поручик (Месяцеслов, 1827, с. 195). У 1828–1829 рр. засідатель Павлоградського повітового суду, поручик (Месяцеслов, 1828, с. 198; Месяцеслов, 1829, с. 198). Поміщик Павлоградського повіту, на 1874 р. значився померлим (Отчет Павлоградской, 1875, с. 45).

• Дружина: NN.

• Діти: Марія, Михайло, В'ячеслав, Микола, Дарія.

III

5. Іван Григорович (1826 – після 1883?) 3

• Народився у 1826 р. (Друга частина, 1886, арк. 162).

• У 1854 р. засідатель Павлоградського повітового суду, колезький реєстратор (Адрес, 1854, с. 42). У 1868 р.

⁸ Нині Калузька губернія РФ.

⁹ Нині вул. В. Винниченка у Соборному районі м. Дніпро.

мав у спільному володінні з братами Веніаміном, Митрофаном, Миколою, Василем, Панасом та батьками маєток площею 4053 дес., колезький секретар (Список лицам, 1868, с. 549). У 1872 р. обраний гласним Павлоградського повітового земського зібрання, колезький секретар (Список земских, 1872, с. 272). 29.04.1872 р. взяв позику в Харківському земельному банку під заклад маєтку площею 700 дес. біля с. Миколаївка. На 1884 р. борг колезького секретаря І. Леонова банку склав 14 130 руб. (Продажа имений, 1884, с. 3). У 1874 р. гласний Катеринославського губернського земського зібрання від Павлоградського повіту (Постановлення IX, 1875, с. 43). У 1874 р. обраний обов'язковим членом Павлоградського повітового у селянській справі присутствія (Дело о создании, 1874, л. 7 об.).

- Дружина: NN.

- Діти: Павло, Іван, Володимир, Костянтин, Микола, Олексій.

6. Микола Григорович (1833 – після 1912?) 3

- Народився у 1833 р. (Друга частина, 1886, арк. 162).

- У 1852 р. закінчив Катеринославську класичну гімназію (Локоть, 1908, с. 337). У 1866 р. гласний Павлоградського повітового земства, штабс-капітан (Список гласных, 1866, с. 3). У 1868 р. у спільному володінні штабс-капітана М. Леонова з братами Веніаміном, Іваном, Митрофаном, Василем, Панасом та батьками маєток площею 4053 дес. (Список лицам, 1868, с. 549). У 1872 р. затверджений почесним мировим суддею Павлоградського повіту, штабс-капітан (Распоряжения правительства, 1872, с. 21). У 1872 р. обраний гласним Павлоградського повітового земського зібрання, штабс-капітан (Список земских, 1872, с. 272). Обраний членом управи Катеринославського губернського земського зібрання (Постановлення VII, 1873, с. 607). У 1877 р. володів с. Панасівка Лубенської волості Павлоградського повіту, штабс-капітан (Вопросные листы, л. 392 об. – 398). У 1872–1886 р. гласний Катеринославського губернського земського зібрання (Постановлення VII, 1873, с. 83; Постановлення VIII, 1874, с. 109; Постановлення IX, 1875, с. 78; Постановлення X, 1876, с. 199; Постановлення XI, 1877, с. 158; Постановлення XII, 1878, с. 117; Постановлення XIII, 1879, с. 116; Постановлення XIV, 1880, с. 117; Журнал, 1880, с. 22; Постановлення XVI, 1882, с. 143; Постановлення XVII, 1883, с. 105; Постановлення XVIII, 1884, с. 220; Постановлення XIX, 1885, с. 196; Постановлення XX, 1886, с. 210; Постановлення XXI, 1887, с. 152). 7.10.1903 р. хрестив Галину Олександрівну Леонову, штабс-капітан (Метрична, 1903–1907, арк. 57 зв. – 58). У 1912 р. володів маєтком площею 800 дес., штабс-капітан (Список лиц, 1912, с. 3).

- Дружина: Марія Андріївна.

- Діти: Михайло, Олександр.

7. Панас Григорович (1835–?) 3

- Народився у 1835 р. (Друга частина, 1886, арк. 162).

- У 1852 р. закінчив класичну гімназію (Локоть, 1908, с. 337). Виконуючий обов'язки судового слідчого Павлоградського повіту, вступив на посаду 05.04.1861 р. (Распоряжения губернского, 1861, с. 1). Закінчив університет. Служив судовим слідчим 8 років. У 1868 р. у спіль-

ному володінні з братами Веніаміном, Митрофаном, Миколою, Василем, Іваном та батьками маєток площею 4053 дес., колезький асесор (Список лицам, 1868, с. 549). У 1866 р. гласний Павлоградського повітового земства, колезький секретар (Список гласных, 1866, с. 3). 27.05.1897 р. хрестив Олену Еммануїлівну Леонову, колезький асесор (Метрична, 1897–1902, арк. 20).

- Похований на Севастопольському цвинтарі в Катеринославі.

- Дружина: NN.

- Діти: Олексій.

8. Василь Григорович (27.11.1837–30.03.1915) 3

- Народився у 1837 р. Рішенням Катеринославського дворянського депутатського зібрання від 01.09.1864 р. внесений до Другої частини Родовідної книги дворянства Катеринославської губернії, штабс-капітан (Друга частина, 1886, арк. 162).

- У 1866 р. гласний Павлоградського повітового земства, штабс-капітан (Дело об открытии, л. 23; Список гласных, 1866, с. 3). У 1868 р. штабс-капітан, мав у спільному володінні з братами Веніаміном, Іваном, Миколою, Митрофаном, Панасом та батьками маєток площею 4053 дес. (Список лицам, 1868, с. 549). У 1872 р. затверджений почесним мировим суддею Павлоградського повіту, штабс-капітан (92, с. 21). У 1872 р. обраний гласним Павлоградського повітового земського зібрання, штабс-капітан (Список земских, 1872, с. 272). У 1873–1878 р. засідатель Павлоградської дворянської опіки (Адрес, 1873, с. 82; Адрес, 1874, с. 74; Адрес, 1875, с. 72; Адрес, 1876, с. 71; Адрес, 1877, с. 72; Адрес, 1878, с. 71).

- У 1881 р. обраний до комісії Катеринославського губернського земства (Постановлення XVI, 1882, с. 3). У 1882 р. штабс-капітан, володів маєтком біля с. Панасівка та пустки Ракової (Катеринославський, арк. 28). У 1871–1886 рр. гласний Катеринославського губернського земського зібрання (Постановлення VI, 1872, с. 16; Постановлення VII, 1873, с. 83; Постановлення VIII, 1874, с. 109; Постановлення IX, 1875, с. 78; Постановлення X, 1876, с. 199; Постановлення XI, 1877, с. 158; Постановлення XII, 1878, с. 116; Постановлення XIII, 1879, с. 116; Постановлення XIV, 1880, с. 117; Постановлення XV, 1881, с. 64; Постановлення XVI, 1882, с. 143; Постановлення XVII, 1883, с. 526; Постановлення XVIII, 1884, с. 219; Постановлення XIX, 1885, с. 196; Постановлення XX, 1886, с. 210; Постановлення XXI, 1887, с. 152]. У 1883 р. обраний членом Павлоградського у селянській справі присутствія [Постановлення XVIII, 1884, с. 98]. У 1899 р. взяв позику в Державному дворянському земельному банку (Оценочный отдел, арк. 85). У 1912 р. володів маєтком площею 978 дес. у Павлоградському повіті, штабс-капітан (Список лиц, 1912, с. 3).

- 09.08.1914 р. хрестив Георгія Еммануїловича Леонова (Книга актів, 1913–1920, арк. 99).

- Мав власний будинок за адресою: Катеринослав, вул. Потьомкінська, 15. Похований на Севастопольському цвинтарі в Катеринославі.

- Дружина: Серафіма Дмитрівна (10.03.1846–7.11.1914). 27.05.1897 р. хрестила Олену Еммануїлівну Леонову, дружина штабс-капітана (Метрична, 1897–1902,

арк. 20). 23.03.1910 р. хрестила Галину Еммануїлівну Леонову (Метрична, 1908–1912, арк. 139 зв.).

• Діти: Микола, Наталя, Еммануїл, Серафима.

9. Митрофан Григорович (1840–?) 3

• Народився у 1840 р. (Друга частина, 1886, арк. 162).

• У 1859 р. закінчив Катеринославську класичну гімназію (Локоть, 1908, с. 338). Закінчив університет з правами на чин Х-го класу. У 1868 р. у спільному володінні з братами Веніаміном, Іваном, Миколою, Василем, Панасом та батьками маєток площею 4053 дес. (Список лицам, 1868, с. 549). У 1883 р. обраний членом Павлоградського у селянській справі присутствія (Постановлення XVIII, 1884, с. 98). У 1889 р. на продаж виставлений маєток площею 1 600 дес. біля с. Лозова (Продажа именій, 1889, с. 2). У 1891–1896 рр. земський начальник Павлоградського повіту, колезький секретар (з 1895 р. статський радник) (Адрес, 1891, с. 62; Адрес, 1892, с. 64; Адрес, 1893, с. 67; Адрес, 1894, с. 67; Адрес, 1895, с. 76; Адрес, 1896, с. 75; Адрес, 1897, с. 88).

• Дружина: NN.

• Діти: Сергій, Євген, Катерина.

10. Веніамін Григорович (1841– до 1878?) 3

• Народився у 1841 р. (Друга частина, 1886, арк. 162).

• У 1860 р. закінчив Катеринославську класичну гімназію (Локоть, 1908, с. 338). У 1868 р. у спільному володінні з братами Митрофаном, Іваном, Миколою, Василем, Панасом та батьками маєток площею 4053 дес. в Павлоградському повіті, губернський секретар (Список лицам, 1868, с. 549).

• Дружина: Софія Любимівна Коростовцева. У 1912 р. володіла маєтком площею 215 дес., вдова губернського секретаря (Список лиц, 1912, с. 3).

• Діти: Тетяна.

11. Леоніда Григорівна (?–?) 3

• Рішенням Катеринославського дворянського депутатського зібрання від 26.03.1890 р. внесена до Другої частини Родовідної книги дворянства Катеринославської губернії (Друга частина, 1886, арк. 163). У 1902 р. входила до числа виборців земських гласних у Павлоградському повіті (Список лицам, 1902, с. 3).

12. Юлія Григорівна (?–?) 3

• Рішенням Катеринославського дворянського депутатського зібрання від 26.03.1890 р. внесена до Другої частини Родовідної книги дворянства Катеринославської губернії (Друга частина, 1886, арк. 163). У 1902 р. входила до числа виборців земських гласних у Павлоградському повіті (Список лицам, 1902, с. 3). У 1912 р. володіла маєтком площею 380 дес., дворянка (Список лиц, 1912, с. 3).

13. Марія Іванівна (?–?) 4

• У 1860 р. у спільній власності з Михайлом, Миколою, Дар'єю, В'ячеславом Леоновими маєток площею 2019 дес. біля с. Артільне-Чунихівка (Извлечение, 1860, с. 24–25).

14. Михайло Іванович (до 1828? –?) 4

• У 1846 р. закінчив Катеринославську класичну гімназію (Локоть, 1908, с. 336). У 1860 р. у спільній власності з В'ячеславом, Миколою, Дар'єю, Марією Леоновими маєток площею 2019 дес. біля с. Артільне-

Чунихівка (Извлечение, 1860, с. 24–25). У листопаді 1863 р. Катеринославське у селянській справі присутствіє розглянуло викупну угоду та уставну грамоту (передана на зберігання), підписані штабс-ротмістром із селянами с. Артільне (Крестьянское дело, 1863, № 22, с. 61, 63). У січні 1865 р. до Головної викупної установи поступила уставна грамота, підписана із селянами сіл Артільне та Миколаївка (Крестьянское дело, 1862–1895, л. 47 об.). У 1866 р. гласний Павлоградського повітового земства, штабс-ротмістр (Список гласных, 1866, с. 3). У 1868 р. володів маєтком площею 528 дес. у Павлоградському повіті, штабс-ротмістр (Список лицам, 1868, с. 550). У 1870 р. штабс-ротмістр (Список лицам, 1870, с. 45). У 1872 р. затверджений почесним мировим суддею Павлоградського повіту, штабс-ротмістр (Распоряжения правительства, 1872, с. 21). У 1872 р. обраний гласним Павлоградського повітового земського зібрання, штабс-ротмістр (Список земских, 1872, с. 272). У 1879–1890 рр. засідатель Павлоградської дворянської опіки, штабс-ротмістр (Адрес, 1879, с. 72; Адрес, 1880, с. 72; Адрес, 1881, с. 70; Адрес, 1882, с. 70; Адрес, 1883, с. 71; Адрес, 1884, с. 68; Адрес, 1885, с. 68; Адрес, 1886, с. 68; Адрес, 1887, с. 68; Адрес, 1888, с. 68; Адрес, 1889, с. 68; Адрес, 1890, с. 63).

15. В'ячеслав Іванович (?–?) 4

• У 1860 р. у спільній власності з Михайлом, Миколою, Дар'єю, Марією Леоновими маєток площею 2019 дес. біля с. Артільне-Чунихівка (Извлечение, 1860, с. 24–25). У листопаді 1863 р. Катеринославське у селянській справі присутствіє розглянуло викупну угоду та уставну грамоту (передана на зберігання), підписані колезьким реєстратором із селянами с. Артільне (Крестьянское дело, 1863, № 22, с. 61, 63). У січні 1865 р. до Головної викупної установи поступила уставна грамота, підписана з селянами с. Артільне та Миколаївка (Крестьянское дело, 1862–1895, л. 47 об.).

16. Микола Іванович (?–?) 4

• У 1860 р. у спільному володінні з Михайлом, В'ячеславом, Дар'єю, Марією Леоновими маєток площею 2019 дес. біля с. Артільне-Чунихівка (Извлечение, 1860, с. 24–25). У листопаді 1863 р. Катеринославське у селянській справі присутствіє розглянуло викупну угоду та уставну грамоту (передана на зберігання), підписані колезьким реєстратором із селянами с. Артільне (Крестьянское дело, 1863, № 22, с. 61, 63). У січні 1865 р. до Головної викупної установи поступила уставна грамота, підписана із селянами с. Артільне та Миколаївка (Крестьянское дело, 1862–1895, л. 47 об.). У 1912 р. входив до числа виборців депутатів IV Державної Думи (97, с. 51).

17. Дарія Іванівна (?–?) 4

• У 1860 р. маєток у спільному володінні з Марією, Михайлом, В'ячеславом, Миколою біля с. Артільного (Чунихіне) (Извлечение, 1860, с. 24–25).

• Чоловік: Штерич Максим Платонович.

IV

18. Павло Іванович (1881–?) 5

• Рішенням Катеринославського дворянського депутатського зібрання від 23.06.1887 р. внесений до Другої частини Родовідної книги дворянства Катеринославської губернії (Друга частина, 1886, арк. 162). У 1903 р. зем-

ля площею 2 дес. 850 саж. біля ст. Лозова, яка належала Павлу та його братам Олексію, Миколі, Костянтину, Володимиру та Івану Івановичам, обкладена податком в сумі 285 крб. через її прибутковість (Постановлення Павлоградського, 1904, с. 569). 29.10.1904 р. у віці 23 років і 4 місяців одружився з дворянкою Владиславою Вікентіївною Пешек 24 років (Метрична, 1900–1905, арк. 363 зв.). У 1909–1911 рр. земський начальник 3-ї ділянки Бахмутського повіту (Адрес, 1909, с. 93; Памятная книжка, 1911, с. 123). У 1912 р. володів маєтком площею 25 дес. у Павлоградському повіті (Список лиц, 1912, с. 3).

• Дружина: Владислава Вікентіївна Пешек (1881–?).

• Діти: Дмитро.

19. Іван Іванович (?–?) 5

• Рішенням Катеринославського дворянського депутатського зібрання від 23.06.1887 р. внесений до Другої частини Родовідної книги дворянства Катеринославської губернії (Друга частина, 1886, арк. 162). У 1903 р. земля площею 2 дес. 850 саж. біля ст. Лозова, яка належала Івану та його братам Олексію, Миколі, Костянтину, Павлу та Володимиру Івановичам, обкладена податком у сумі 285 крб. через її прибутковість (Постановлення Павлоградського, 1904, с. 569). У 1912 р. входив до числа виборців депутатів IV Державної Думи (Список городских, 1912, с. 51). У 1912 р. володів маєтком площею 25 дес. у Павлоградському повіті (Список лиц, 1912, с. 3).

20. Володимир Іванович (?–?) 5

• У 1903 р. земля площею 2 дес. 850 саж. біля ст. Лозова, яка належала Володимиру та його братам Олексію, Миколі, Костянтину, Павлу та Івану Івановичам, обкладена податком у сумі 285 крб. через її прибутковість [Постановлення Павлоградського, 1904, с. 569]. У 1912 р. володів маєтком площею 50 дес. у Павлоградському повіті (Список лиц, 1912, с. 3).

21. Костянтин Іванович (?–?) 5

• У 1912 р. володів маєтком площею 24 дес. у Павлоградському повіті (Список лиц, 1912, с. 3). У 1903 р. земля площею 2 дес. 850 саж. біля ст. Лозова, яка належала Костянтину та його братам Олексію, Миколі, Володимиру, Павлу та Івану Івановичам, обкладена податком у сумі 285 крб. через її прибутковість (Постановлення Павлоградського, 1904, с. 569). У 1913 р. кандидат на посаду засідателя Павлоградської дворянської опіки (Екатеринославские губернские, 1913, с. 1).

22. Микола Іванович (?–?) 5

• У 1903 р. земля площею 2 дес. 850 саж. біля ст. Лозова, яка належала Миколі та його братам Олексію, Володимиру, Костянтину, Павлу та Івану Івановичам, обкладена податком у сумі 285 крб. через її прибутковість (Постановлення Павлоградського, 1904, с. 569). У 1912 р. володів маєтком площею 25 дес. у Павлоградському повіті (Список лиц, 1912, с. 3).

23. Олексій Іванович (?–?) 5

• У 1903 р. земля площею 2 дес. 850 саж. біля ст. Лозова, яка належала Олексію та його братам Володимиру, Миколі, Костянтину, Павлу та Івану Івановичам, обкладена податком у сумі 285 крб. через її прибутковість (Постановлення Павлоградського, 1904, с. 569).

24. Михайло Миколайович (?–?) 6

• Долучений до роду Леонових 25.11.1909 р. (Отчет Екатеринославского, 1911, с. 55).

25. Олександр Миколайович (?–?) 6

• 02.10.1903 р. народилася донька Галина (Метрична, 1908–1912, арк. 139 зв.).

• Дружина: Тетяна Веніамінівна.

• Діти: Галина.

26. Олексій Панасович (?–?) 7

27. Микола Васильович (1863–1919) 8

• Народився у 1863 р. Рішенням Катеринославського дворянського депутатського зібрання від 01.09.1864 р. внесений до Другої частини Родовідної книги дворянства Катеринославської губернії (Друга частина, 1886, арк. 162).

• У 1884 р. закінчив Катеринославську класичну гімназію (Локоть, 1908, с. 342). 19.10.1902 р. хрестив Катерину Еммануїлівну Леонову, колезький асесор (Метрична, 1897–1902, арк. 330). 23.03.1910 р. хрестив Галину Еммануїлівну Леонову, колезький асесор (Метрична, 1908–1912, арк. 140). 21.12.1914 р. хрестив Адріана Михайловича Одиного (Книга актів, 1913–1920, арк. 119 зв. – 120). У 1919 р. вбитий махновцями в Катеринославі. Похований на Севастопольському цвинтарі.

• Дружина: Маргарита Дмитрівна *Голіцина* (1878–1920), донька Дмитра Володимировича і Єлизавети Каримівни Дзайтур.

• Діти: Володимир, Микола, Олена.

28. Наталя Василівна (?–?) 8

• 22.01.1895 р. від шлюбу з Іваном Івановичем Івченко народився син Микола (Метрична, 1889, 1891, 1894–1896, арк. 149 зв.). 21.12.1914 р. хрестила Адріана Михайловича Одиного, вдова статського радника (Книга актів, 1913–1920, арк. 119 зв. – 120).

• Чоловік: Івченко Іван Іванович. У 1896–1897 рр. помічник губернського землеміра, з 1913 р. член Англієвського клубу (Днепровская). У 1897–1898 р. помічник губернського землеміра, надвірний радник (Адрес, 1897, с. 80; Адрес, 1898, с. 75).

• Діти: Нонна (була одружена з Михайлом Едуардовичем Одиным, який народився 16.01.1889 р. в Подільській губернії. Закінчив Михайлівське артучилище у 1909 р. Офіцер 25 артбригади, капітан. Воював у Добровольчій армії (Учасники). Мали син Андріана, який закінчив Медичний інститут, у 1914 р. переведений до 34 артбригади. Нагороджений за відмінну службу в боях орденом Св. Володимира 4 ст., в період війни 1914–1918 рр. був у концтаборі, після війни працював у Криничках, потім переїхав до Москви (Всероссийское).

29. Еммануїл Васильович (до 1878?–?) 8

• У 1902 р. колезький секретар (Метрична, 1897–1902, арк. 329 зв.). У 1910 р. колезький асесор (Метрична, 1908–1912, арк. 139 зв.). У 1914 р. надвірний радник (Книга актів, 1913–1920, арк. 98 зв.). Володів будинком на вул. Гімнастичній, 12.

• Дружина: 1) Віра Костянтинівна. Була похована на Севастопольському цвинтарі в Катеринославі.

• Діти: Олена, Катерина.

• Дружина: 2) Олена Андріївна (07.04.1881–13.11.1965). Похована на Запорізькому цвинтарі в Дніпрі.

• Діти: Галина, Георгій.

30. Серафима Василівна (20.07.1886–23.10.1973) 8
- 25.02.1895 р. хрестила Миколу Івановича Івченко (Метрична, 1889, 1891, 1894–1896, арк. 149 зв. – 150). 19.10.1902 р. хрестила Катерину Еммануїлівну Леонову, не одружена (Метрична, 1897–1902, арк. 330). 26.08.1903 р. долучена до роду Леонових (Отчет Екатеринославского губернского предводителя дворянства, 1905, с. 200).
 - Чоловік: (11.09.1905) Лоцманов Василь Миколайович (1875–04.04.1928).
 - Діти: Тамара, Зоя, Галина, Ігор.
31. Сергій Митрофанович (18.08.1883–24.04.1938) 9
- Рішенням Катеринославського дворянського депутатського зібрання від 10.01.1894 р. внесений до Другої частини Родовідної книги дворянства Катеринославської губернії (Друга частина, 1886, арк. 163).
 - Народився 18.08.1883 р. Офіцер з 1904 р. Полковник. У Збройних силах Півдня Росії (ВСЮР) та Російській армії; листопад 1919 р. – командир батальйону лейб-гвардії Преображенського полку 1-го зведено-гвардійського полку, з 20.08.1920 р. командир 1-го батальйону в Зведено-гвардійському полку. В еміграції у Франції – директор «Русского Дома». Помер 24.04.1938 р. в Сент-Женев'єв-Де-Буа (Франція) (Волков, 2002, с. 279).
32. Євген Митрофанович (?–?) 9
- Рішенням Катеринославського дворянського депутатського зібрання від 10.01.1894 р. внесений до Другої частини Родовідної книги дворянства Катеринославської губернії (Друга частина, 1886, арк. 163).
33. Катерина Митрофанівна (?–?) 9
- Рішенням Катеринославського дворянського депутатського зібрання від 10.01.1894 р. внесена до Другої частини Родовідної книги дворянства Катеринославської губернії (Друга частина, 1886, арк. 163).
34. Тетяна Веніамінівна (?–?) 10
- Рішенням Катеринославського дворянського депутатського зібрання від 30.06.1889 р. внесена до Другої частини Родовідної книги дворянства Катеринославської губернії (Друга частина, 1886, арк. 162–163). У 1912 р. володіла маєтком площею 650 дес., донька губернського секретаря (Список лиц, 1912, с. 3).
- V
35. Дмитро Павлович (?–?) 18
- У 19.. р. Внесений до роду батька (Отчет Екатеринославского, 1911, с. 54).
36. Галина Олександрівна (15.10.1903–?) 25
- Народилася 2.10.1903 р. (Метрична, 1903–1907, арк. 56 зв.).
37. Микола Миколайович (25.09.1898–29.03.1943) 27
- Закінчив Санкт-Петербурзький військовий ліцей. Після перемоги більшовиків переховувався в с. Починки Нижегородської губернії. Був завучем школи в с. Починках. Загинув 29.03.1943 р. біля с. Мелятино Спас-Деменського району Смоленської області (нині – Калузька область), червоноармієць 94 танкової бригади (Приложение № 13408с). За словами О. С. Макушенка, за наклепом органи НКВС розжалували з офіцерів та розстріляли за читання забороненої літератури (М. Цветаєва) і постановку спектаклів на передовій. Рішенням комісії при ВР СРСР 16.07.1956 р. реабілітований і відновлений у званні з нагородженням орденом Червоної Зірки.
 - Дружина: 1) Надія Іванівна (1900?–1938).
 - Діти: Микола, Маргарита, Віталій.
 - Дружина: 2) Тетяна Яківна.
38. Володимир Миколайович (06.08.1901–1964?) 27
- Закінчив ліцей у Петрограді з фізико-математичним ухилом. Працював у Науково-дослідному інституті математики і механіки, завідувач лабораторії. Кандидат хімічних наук.
 - Дружина: Наталя Степанівна Суханова (1903–1976), лікар 18-ї інфекційної дитячої лікарні в Ленінграді.
39. Олена Миколаївна (1916–1920) 27
- У 1920 р. розстріляна більшовиками в Панасівці (Павлоградський повіт) разом з матір'ю.
40. Олена Еммануїлівна (1.06.1897–1968?) 29
- Народилася 21.05.1897 р. (Метрична, 1897–1902, арк. 19 зв.).
41. Катерина Еммануїлівна (17.10.1902–?) 29
- Народилася 04.10.1902 р. (Метрична, 1897–1902, арк. 329 зв.).
 - Чоловік: Калініченко Микола Фадейович, лікар (17.02.1898–25.11.1983).
 - Діти: Віталій, Юрій.
42. Галина Еммануїлівна (15.03.1910–2.03.1992) 92
- Народилася 2.03.1910 р. (Метрична, 1908–1912, арк. 139 зв.).
43. Георгій Еммануїлович (26.07.1914) 29
- Народився 26.07.1914 р. (Книга актів, 1913–1920, арк. 98 зв.).
 - На 2018 р. жив у Ростові-на-Дону (РФ).
- VI
44. Микола Миколайович (27.08.1923–1964?) 37
- Похований в с. Починки Нижегородської області РФ.
 - Дружина: Світлана (виїхала до Нижнього Новгорода).
 - Діти: Микола.
45. Маргарита Миколаївна (4.12.1925–31.08.2005) 37
- Чоловік (1950): Селіверстов Степан Миколайович, шахтар з Донбасу (07.01.1924–18.01.2008).
 - Діти: Олена, Тамара.
46. Віталій Миколайович (1928–15.09.2005).... 37
- VII
47. Микола Миколайович (?–?) 44
- Мешкає у Волхові Ленінградській області РФ.

Бібліографічні посилання

Адрес-календарь. Общая роспись чиновных особ в государстве на 1854, 1854. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1873 год, 1873. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1874 год, 1874. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1875 год, 1875. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1876 год, 1876. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1877 год, 1877. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1878 год, 1878. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1879 год, 1879. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1880 год, 1880. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1881 год, 1881. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1882 год, 1882. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1883 год, 1883. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1884 год, 1884. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1885 год, 1885. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1886 год, 1886. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1887 год, 1887. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1888 год, 1888. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1889 год, 1889. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1890 год, 1890. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1891 год, 1891. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1892 год, 1892. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1893 год, 1893. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1894 год, 1894. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1895 год, 1895. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1896 год, 1896. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1897 год, 1897. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1898 год, 1898. СПб. Ч. II.

Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям Российской империи на 1909 год, 1909. СПб. Ч. II.

Акинфеев И. Я., 1889. *Растительность Екатеринослава в конце первого столетия его существования*. Екатеринослав.

Алфавит Екатеринославской губернии Павлоградский уезд. Ч. I. Оп. 117. Ф. 1354. Москва: *Российский государственный архив древних актов*.

Волков С. В., 2002. *Офицеры российской гвардии: Опыт мартиролога*. Москва. 2002. 568 с.

Вопросные листы о населенных местах по Екатеринославской губернии. Ч. II. Д. 126. Оп. 4. Ф. 1290. Санкт-Петербург: *Российский государственный исторический архив*.

Выпись крепостной Екатеринославского нотариального архива книги по городу Екатеринославу за 1888 год. Особистий архів родини Макушенків.

Всероссийское генеалогическое древо. Доступно: <http://forum.vgd.ru/post/395/77463/p2195330.htm> [Дата звернення: 13.07.2020].

Дело о создании уездных по крестьянскому делу присутствия в Екатеринославской губернии, 1874 б. Д. 19. Оп. 123. Ф. 1291. Санкт-Петербург: *Российский государственный исторический архив*.

Дело об открытии земских учреждений в Екатеринославской губернии. Д. 35. Оп. 92. Ф. 1284. Санкт-Петербург: *Российский государственный исторический архив*.

Днепровская городская энциклопедия. Доступно: <http://tfde.dp.ua/index.php> [Дата звернення: 13.07.2020].

Друга частина Родовідної книги дворянства Катеринославської губернії за 1886 рік. Дніпропетровський

національний історичний музей ім. Д. І. Яворницького. Відділ рукописів. Арх. 536.

Екатеринославская губерния с Таганрогским градоначальством. Список населенных мест по сведениям 1859 года, 1863. СПб.

Екатеринославские губернские ведомости. Часть официальная. 1913. № 120.

Екатеринославский адрес-календарь. 1916 год, 1916. Екатеринослав.

Екатеринославские епархиальные ведомости. Отдел официальный. 1898. № 1.

Журнал чрезвычайного Екатеринославского губернского земского собрания 30 апреля 1880 года, 1880. Екатеринослав.

Извлечение из описаний помещичьих имений, 1860. Приложения к трудам редакционных комиссий. СПб. Т. VI.

Катеринославський дворянський земельний банк. Спр. 719. Оп. 2. Ф. Р 1684. Дніпро: *Державний архів Дніпропетровської області*.

Книга актів цивільного стану за 1913–1920 рр. про народження по Преображенському собору м. Катеринослава. Спр. 439. Оп. 3. Ф. 193. Дніпро: *Державний архів Дніпропетровської області*.

Корягин С. В., 2008. *Фроловы и другие*. Москва: Русаки, 128 с.

Кочергін І. О., 2015. *Соціальна трансформація Катеринославського дворянства (друга половина XIX ст. – початок XX ст.)*. Дніпропетровськ: Герда, 576 с.

Крестьянское дело в Екатеринославской губернии. 1863. № 12.

Крестьянское дело в Екатеринославской губернии. 1863. № 22.

Крестьянское дело в Екатеринославской губернии, 1862–1895. Оп. 11. Ф. 577. Санкт-Петербург: *Российский государственный исторический архив*.

Локоть Ф., 1908. *Столетие Екатеринославской классической гимназии 1805–1905 гг. Краткий исторический очерк*. Екатеринослав.

Макаревский Ф., 2000. *Материалы для историко-статистического описания Екатеринославской епархии: Церкви и приходы XVIII столетия*. Дніпропетровськ: Дніпрокнига, 1080 с.

Месяцеслов с росписью чиновных особ или общий штат Российской империи на 1822 г., 1822. СПб. Ч. 2.

Месяцеслов с росписью чиновных особ или общий штат Российской империи на 1823 г., 1823. СПб. Ч. 2.

Месяцеслов с росписью чиновных особ или общий штат Российской империи на 1827 г., 1827. СПб. Ч. 2.

Месяцеслов с росписью чиновных особ или общий штат Российской империи на 1828 г., 1828. СПб. Ч. 2.

Месяцеслов с росписью чиновных особ или общий штат Российской империи на 1829 г., 1829. СПб. Ч. 2.

Метрична книга Преображенського собору Катеринослава про народження за 1889, 1891, 1894–1896-ті рр. Спр. 1. Оп. 3. Ф. 193. Дніпро: *Державний архів Дніпропетровської області*.

Метрична книга Преображенського собору, 1897–1902. Д. 436. Оп. 3. Ф. 193. Дніпро: *Державний архів Дніпропетровської області*.

Метрична книга Благовіщенського храму м. Катеринослава. Про шлюб, 1900–1905. Спр. 541. Оп. 3. Ф. 193. Дніпро: *Державний архів Дніпропетровської області*.

Метрична книга Преображенського собору в м. Катеринославі, 1903–1907. Спр. 437. Оп. 3. Ф. 193. Дніпро: *Державний архів Дніпропетровської області*.

Метрична книга Преображенського собору, 1908–1912. Спр. 438. Оп. 3. Ф. 193. Дніпро: *Державний архів Дніпропетровської області*.

О выкупных ссудах, 1865. Екатеринославские губернские ведомости. Часть официальная. № 15. С. 239–240.

Отчет Екатеринославского губернского предводителя дворянства М. И. Миклашевского очередному губернскому дворянскому собранию 1905 г. за трехлетие с 1902 по 1905 г., 1905. Екатеринослав.

Отчет Екатеринославского губернского предводителя дворянства очередному губернскому дворянскому собранию 1911 г. за трехлетие с 1908 по 1911 г., 1911. Екатеринослав.

Отчет Павлоградской уездной земской управы X очередному уездному земскому собранию за 1874/75 г., 1875. Екатеринослав.

Отчет Павлоградской уездной земской управы XVIII очередному уездному земскому собранию за 1882–1883 г., 1883. Екатеринослав.

Оценочный отдел. Екатеринославская и Елизаветпольская губернии. 1886–1917 гг. *Российский государственный исторический архив*. Ф. 593. Оп. 8.

Памятная книжка Екатеринославской губернии. 1911, 1911. Екатеринослав.

Письмо в редакцию, 1887. *Екатеринославский юбилейный листок*. № 19.

Постановления VI очередного Екатеринославского губернского земского собрания с 18 по 21 декабря 1871 года, 1872. Екатеринослав.

Постановления VII очередного Екатеринославского губернского земского собрания с 28 октября по 12 ноября 1872 года, 1873. Екатеринослав.

Постановления VIII очередного Екатеринославского губернского земского собрания с 26 октября по 7 ноября 1873 года, 1874. Екатеринослав.

Постановления IX очередного Екатеринославского губернского земского собрания с 25 октября по 1 ноября 1874 года, 1875. Екатеринослав.

Постановления X очередного Екатеринославского губернского земского собрания с 15 по 27 октября 1875 года, 1876. Екатеринослав.

Постановления XI очередной сессии Екатеринославского губернского земского собрания с 1 по 29 октября 1876 года, 1877. Екатеринослав.

Постановления XII очередной сессии Екатеринославского губернского земского собрания с 11 по 26 октября 1877 года, 1878. Екатеринослав.

Постановления XIII очередной сессии Екатеринославского губернского земского собрания с 18 по 30 октября 1878 года, 1879. Екатеринослав.

Постановления XIV очередной сессии Екатеринославского губернского земского собрания 8–19 декабря 1879 года, 1880. Екатеринослав.

Постановления XV очередной сессии Екатеринославского губернского земского собрания с 10 по 21 декабря 1880 года, 1881. Екатеринослав.

Постановления XVI очередной сессии Екатеринославского губернского земского собрания с 9 по 20 декабря 1881 года, 1882. Екатеринослав.

Постановления XVII очередной сессии Екатеринославского губернского земского собрания с 30 ноября по 13 декабря 1882 года, 1883. Екатеринослав.

Постановления XVIII очередной сессии Екатеринославского губернского земского собрания с 1 по 14 декабря 1883 года, 1884. Екатеринослав.

Постановления XIX очередной сессии Екатеринославского губернского земского собрания с 3 по 17 декабря 1884 года, 1885. Екатеринослав.

Постановления XX очередной сессии Екатеринославского губернского земского собрания. 3–17 декабря 1885 года, 1886. Екатеринослав.

Постановления XXI очередной сессии Екатеринославского губернского земского собрания. С 4 по 15 декабря 1886 года, 1887. Екатеринослав.

Постановления Павлоградского уездного земского собрания чрезвычайно и очередной 1903 года сессии, 1904. Павлоград.

Приложение № 13408с. Д. 801. Оп. 18001. Ф. 58. Подольск: Центральный архив министерства обороны РФ.

Продажа имений, 1884. *Екатеринославские губернские ведомости*. Часть официальная. № 88.

Продажа имений, 1889. *Екатеринославские губернские ведомости*. Часть официальная. № 34.

Распоряжения губернского начальства, 1861. *Екатеринославские губернские ведомости*. Часть официальная. № 23.

Распоряжения правительства, 1872. *Екатеринославские губернские ведомости*. Часть официальная. № 4.

Ребрин И. А. Крестьянская реформа в Екатеринославской губернии (исторический очерк), 1903. *Памятная книжка и адрес-календарь 1903 года*. Вып. 3. Екатеринослав.

Савелов Л. М., 1898. *Донские дворяне Леоновы. Статьи по генеалогии и истории дворянства*. СПб. С. 45–50.

Савелов Л. М., 1902. *Донские дворянские роды*. Москва. Вып. 1.

Список гласных, избранных в уездные земские собрания, 1866. *Екатеринославские губернские ведомости*. Часть официальная. № 1. С. 3.

Список городских избирателей в 4-ю Государственную Думу по Екатеринославскому уезду, 1912. Екатеринослав.

Список домовладельцев Екатеринослава, 1913. Екатеринослав, XXVIII с.

Список земских гласных, избранных на третье трехлетие по Павлоградскому уезду 1872. *Екатеринославские губернские ведомости*. Часть официальная. № 42.

Список лицам, заменившим визиты на первый день праздников Рождества и Новый год 1896 года, 1896. *Екатеринославские губернские ведомости*. Часть официальная. № 6. С. 3.

Список лиц, имеющих право участвовать в избирательных собраниях и съездах Павлоградского уезда (1912–1914 годов), 1912, *Екатеринославские губернские ведомости*. Часть официальная. № 6. С. 2–3.

Список лицам, имеющим право быть избранными в мировые судьи по Павлоградскому уезду, 1868. *Екатеринославские губернские ведомости*. Часть официальная. № 68.

Список лицам, имеющим право участвовать в избирательных собраниях и съездах Павлоградского уезда 1903–1905 гг., 1902. *Екатеринославские губернские ведомости*. Часть официальная. № 102. С. 3–4.

Список лицам, имеющим право быть присяжными заседателями по Павлоградскому уезду, 1870. *Екатеринославские губернские ведомости*. Часть официальная. № 9.

Участники белого движения в России. Доступно: <https://pomniod.ru/materialy-k-statyam/vojna-grazhdanskaya> [Дата звернения: 17.07.2020].

References

Adres-kalendar. Obshhaya rospys chynovnyh osob v gosudarstve na 1854 [Address-calendar. The general list of officials in the state on 1854], 1854. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhyh y prochih dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1873 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1873], 1873. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhay arospys nachalstvuyushhyh y prochih dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperiina 1874 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1874], 1874. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhyh y prochih dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijsk

ojimperiina 1875 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1875], 1875. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhyh y prochih dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1876 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1876], 1876. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospysnachalstvuyushhyh y prochih dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1877 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1877], 1877. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhyh y prochih dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperiina 1878 god [Address-calendar. General list of

superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1878], 1878. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1879 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1879], 1879. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1880 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1880], 1880. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1881 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1881], 1881. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1882 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1882], 1882. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1883 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1883], 1883. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1884 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1884], 1884. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1885 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1885], 1885. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1886 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1886], 1886. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1887 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1887], 1887. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1888 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1888], 1888. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1889 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1889], 1889. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1890 god [Address-calendar. General list of

superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1890], 1890. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1891 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1891], 1891. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1892 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1892], 1892. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1893 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1893], 1893. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1894 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1894], 1894. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1895 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1895], 1895. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1896 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1896], 1896. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1897 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1897], 1897. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1898 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1898], 1898. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Adres-kalendar. Obshhaya rospys nachalstvuyushhih y prochihi dolzhnostnyh lyts po vsem upravleniyam Rossijskoj imperii na 1909 god [Address-calendar. General list of superiors and other officials in all departments of the Russian Empire on 1909], 1909. St. Petersburg. Ch. II (in Russian).

Akinfeev Y. Ya., 1889. *Rastitelnost Ekaterynoslava v konce pervogo stoletiya ego suschestvovaniya* [Vegetation of Ekaterynoslav at the end of the first century of its existence]. Ekaterynoslav (in Russian).

Alfavit Ekaterynoslavskoj gubernii Pavlogradskij uezd [The alphabet of the Ekaterynoslav province Pavlograd district], Ch. I. Inventory 117. Fund 1354. Moscow: The Russian State Archive of Ancient Acts (in Russian).

Volkov S. V., 2002. *Oficery rossijskoj gvardii: Opyt martirologa* [Officers of the Russian Guard: Martyrology Experience]. Moscow, 568 p. (in Russian).

Voprosnye listy o naselennyh mestah po Ekaterynoslavskoj gubernii [Questionnaires on settlements

in the YeKaterynoslav province]. Ch. II. File 126. Inventory 4. Fund 1290. St. Petersburg: *Russian State Historical Archives* (in Russian).

Vypis krepostnoj Ekaterynoslavskogo notarialnogo arhiva knigi po gorodu Ekaterynoslavu za 1888 god [An extract from the serf of the Yekaterynoslav notarial archive of the book on the city of Yekaterynoslav for 1888], Osobystyj arhiv rodyiny Makushenko [Personal archive of the Makushenko family] (in Russian).

Vserossiyskoe genealogicheskoe drevo [All-Russian genealogical tree]. Available at: <http://forum.vgd.ru/post/395/77463/p2195330.htm> [Accessed: 13.07.2020] (in Russian).

Delo o sozdanii uezdnyh po krestiyanskomu delu prisutstviya v Ekaterynoslavskoi gubernii [The case of the creation of county peasant presences in the Ekaterynoslav province], 1874 b. File 19. Inventory 123. Fund 1291. St. Petersburg: *Russian State Historical Archives* (in Russian).

Delo ob otkrytii zemskih uchrejdeniy v Katerynoslavskoy gubernii [The case of the opening of zemstvo institutions in the Ekaterynoslav province]. File 35. Inventory 92. Fund 1284. St. Petersburg: *Russian State Historical Archives* (in Russian).

Dneprovskaya gorodskaya enciklopediya [Dnipro city encyclopedia]. Available at: <http://tfde.dp.ua/index.php> [Accessed: 13.07.2020] (in Russian).

Druga chastyna Rodovidnoi knygy dvoryanstva Katerynoslavskoi gubernii za 1886 rik [The second part of the genealogical book of the nobility of Ekaterynoslav province for 1886], Dnipropetrovskij nacionalnyj istorychnyj muzej im. D. Yavornytskogo. Viddilrukopysiv [Dnipropetrovsk National Historical Museum named D. Yavornytsky. Manuscripts Department], p. 536 (in Ukrainian).

Ekaterynoslavskaya guberniya s Taganrogskim gradonachalstvom. Spisok naselennyh mest po svedeniyam 1859 goda [Yekaterynoslav province with Taganrog city administration. List of settlements according to information from 1859], 1863. St. Petersburg (in Russian).

Ekaterynoslavskie gubernskie vedomosti. Chast oficialnaya [Ekaterynoslavskie provincial bulletin. Part official]. 1913. No 120 (in Russian).

Ekaterynoslavskii adres-kalendar [Ekaterynoslav address-calendar]. 1916 god, 1916. Ekaterynoslav (in Russian).

Ekaterynoslavskie eparhialnye vedomosti. Otdel oficialnyi [Ekaterynoslav Diocesan Gazette. Official department]. 1898. No 1 (in Russian).

Jurnal chrezvychainogo Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya 30 aprelya 1880 goda [Journal of the extraordinary Yekaterynoslav provincial zemstvo assembly on April 30, 1880], 1880. Ekaterynoslav (in Russian).

Izvlechenie iz opisaniia pomeschichih imenij [Extract from descriptions of landlord estates], 1860. Prilozheniya k trudam redakcionnyh komissij [Appendices to Proceedings of Editorial Committees]. St. Petersburg. Vol. VI (in Russian).

Katerynoslavskij dvoryanskij zemelnij bank [Ekaterynoslav Noble Land Bank]. File 719. Inventory 2.

Fund R-1684. Dnipro: *State archives of Dnipropetrovsk region* (in Russian).

Knyga aktiv cyvilnogo stanu za 1913–1920 rr. pro narodzhennya po Preobrazhenskomu soboru m. Katerynoslav [Book of acts of civil status for 1913–1920 on birth at the Transfiguration Cathedral in Katerynoslav]. File 439. Inventory 3. Fund 193. Dnipro: *State archives of Dnipropetrovsk region* (in Russian).

Koryagin S. V., 2008. *Frolovy i drugie* [Frolov and others]. Moscow, 128 p. (in Russian).

Kocherhin I. O., 2015. *Socialna transformatsiya Katerynoslavskogo dvoryanstva (druga polovyna XIX cm. – pochatok XX st.)* [Social transformation of the Ekaterynoslav nobility (second half of the XIX century – beginning of the XX century)]. Dnipropetrovsk: Gerda, 576 p. (in Ukrainian).

Krestyanskoe delo v Ekaterynoslavskoj gubernii [Peasant case in the Yekaterynoslav province]. 1863. No 12. 32 p. (in Russian).

Krestyanskoe delo v Ekaterynoslavskoj gubernii [Peasant case in the Yekaterynoslav province]. 1863. No 22. 68 p. (in Russian).

Krestyanskoe delo v Ekaterynoslavskoj gubernii 1862–1895 [Peasant case in the Yekaterynoslav province 1862–1895]. F. 577. Op. 11. St. Petersburg: *Russian State Historical Archives* (in Russian).

Lokot F., 1908. *Stoletie Ekaterynoslavskoj klassycheskoj gimnazii 1805–1905 gg. Kratkij istoricheskij ocherk* [Centenary of the Yekaterynoslav classical gymnasium 1805–1905. Brief historical essay]. Ekaterynoslav, 386 p. (in Russian).

Makarevskij F., 2000. *Materialy dlya istoriko-statisticheskogo opisaniya Ekaterynoslavsko jeparii Cerkvi i prihody XVIII stoletiya* [Materials for the historical and statistical description of the Yekaterynoslav diocese: Churches and parishes of the XVIII st.]. Dnipropetrovsk (in Russian).

Mesyaceslov s rospisyu chynovnyh osob ili obshhij shtat Rossijskoj imperii na 1822 g. [Months with a list of officials or the general state of the Russian Empire on 1822], 1822. St. Petersburg. Ch. 2 (in Russian).

Mesyaceslov s rospisyu chynovnyh osob ili obshhij shtat Rossijskoj imperii na 1823 g. [Months with a list of officials or the general state of the Russian Empire on 1823], 1823. St. Petersburg. Ch. 2 (in Russian).

Mesyaceslov s rospisyu chynovnyh osob ili obshhij shtat Rossijskoj imperii na 1827 g. [Months with a list of officials or the general state of the Russian Empire on 1827], 1827. St. Petersburg. Ch. 2 (in Russian).

Mesyaceslov s rospisyu chynovnyh osob ili obshhij shtat Rossijskoj imperii na 1828 g. [Months with a list of officials or the general state of the Russian Empire on 1828], 1828. St. Petersburg. Ch. 2 (in Russian).

Mesyaceslov s rospisyu chynovnyh osob ili obshhij shtat Rossijskoj imperii na 1829 g. [Months with a list of officials or the general state of the Russian Empire on 1829], 1829. St. Petersburg. Ch. 2 (in Russian).

Metrichna kniga Preobrajenskogo soboru Katerynoslava pro narodzhennya za 1889, 1891, 1894–1896-ti rr. [Metric book of the Transfiguration Cathedral of Ekaterynoslav about the birth of 1889, 1891, 1894–1896], Derzhavnyj arhiv Dnipropetrovskoy oblasti [State Archives of Dnipropetrovsk

region]. File 1. Inventory 3. Fund 193. Dnipro: *State archives of Dnipropetrovsk region* (in Russian).

Metrichna kniga Preobrajenskogo soboru za 1897–1902 rr. [Metric book of the Transfiguration Cathedral by 1897–1902]. File 436. Inventory 3. Fund 193. Dnipro: *State archives of Dnipropetrovsk region* (in Russian).

Metrichna kniga Blagovischenskogo hramu m. Katerynoslav. Pro shlyub. 1900–1905 [Metric book of the Church of the Annunciation in Katerynoslav. About marriage 1900–1905]. File 541. Inventory 3. Fund 193. Dnipro: *State archives of Dnipropetrovsk region* (in Russian).

Metrichna kniga Preobrajenskogo soboru v m. Katerynoslavi za 1903–1907 rr. [Metric book of the Transfiguration Cathedral in Katerynoslav by 1903–1907]. File 437. Inventory 3. Fund 193. Dnipro: *State archives of Dnipropetrovsk region* (in Russian).

Metrichna kniga Preobrajenskogo soboru za 1908–1912 rr. [Metric book of the Transfiguration Cathedral for 1908–1912]. File 438. Inventory 3. Fund 193. Dnipro: *State archives of Dnipropetrovsk region* (in Russian).

O vykupnyh ssudah [About redemption loans], Ekaterynoslavskie gubernskie vedomosti. Chast oficialnaya [Ekaterynoslavskie provincial bulletin. Part official]. 1865. No 15. pp. 239–240 (in Russian).

Otchet Ekaterynoslavskogo gubernskogo predvoditelya dvoryanstva M. Y. Miklashevskogo ocherednomu gubernskomu dvoryanskomu sobraniyu 1905 g. za trehletie s 1902 po 1905 g. [Report of the Yekaterynoslav provincial marshal of the nobility M. I. Miklashevsky to the next provincial noble meeting of 1905 for three years from 1902 to 1905], 1905. Ekaterynoslav (in Russian).

Otchet Ekaterynoslavskogo gubernskogo predvoditelya dvoryanstva ocherednomu gubernskomu dvoryanskomu sobraniyu 1911 g. za trehleti s 1908 po 1911 g. [Report of the Yekaterynoslav provincial marshal of the nobility to the next provincial noble assembly in 1911 for the three years from 1908 to 1911], 1911. Ekaterynoslav (in Russian).

Otchet Pavlogradskoj uezdnoj zemskoj upravy X ocherednomu uezdnomu zemskomu sobraniyu za 1874/75 g. [Report of the Pavlograd district zemstvo council X to the next district zemstvo assembly for 1874/75], 1875. Ekaterynoslav, 1875 (in Russian).

Otchet Pavlogradskoj uezdnoj zemskoj upravy XVIII ocherednomu uezdnomu zemskomu sobraniyu za 1882–1883 god [Report of the Pavlograd district zemstvo council of the XVIII to the next district zemstvo assembly for 1882–1883]. Ekaterynoslav (in Russian).

Ocenochnyj otdel. Ekaterynoslavskaya i Elyzavetpolskaya gubernii. 1886–1917 gg. [Evaluation department. Yekaterynoslav and Elizavetpolskaya provinces. 1886–1917]. Inventory 8. Fund 593. St. Petersburg: *Russian State Historical Archives* (in Russian).

Pamyatnaya knyzhka Ekaterynoslavskoj gubernii 1911 [Commemorative book of the Yekaterynoslav province, 1911], 1911. Ekaterynoslav (in Russian).

Pismo v redakciyu [Letter to the Editor], 1887. *Ekaterynoslavskij yubilejnyj listok* [Yekaterynoslav Anniversary Leaflet]. No 19 (in Russian).

Postanovleniya VI ocherednogo Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya s 18 po 21 dekabrya

1871 goda [Resolutions of the VI regular Yekaterynoslav provincial zemstvo assembly from 18 to 21 December 1871], 1872. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya VII ocherednogo Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya s 28 oktyabrya po 12 noyabrya 1872 goda [Resolutions of the VII regular Yekaterynoslav provincial zemstvo assembly from October 28 to November 12, 1872], 1873. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya VIII ocherednogo Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya s 26 oktyabrya po 7 noyabrya 1873 goda [Resolutions of the VIII regular Yekaterynoslav provincial zemstvo assembly from October 26 to November 7, 1873], 1874. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya IX ocherednogo Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya s 25 oktyabrya po 1 noyabrya 1874 goda [Resolutions of the IX regular Yekaterynoslav provincial zemstvo assembly from October 25 to November 1, 1874], 1875. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya X ocherednogo Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya s 15 po 27 oktyabrya 1875 goda [Resolutions X of the next Yekaterynoslav provincial zemstvo assembly from 15 to 27 October 1875], 1876. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya XI ocherednoj sessii Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya s 1 po 29 oktyabrya 1876 goda [Resolutions of the XI regular session of the Yekaterynoslav provincial zemstvo assembly from October 1 to October 29, 1876], 1877. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya XII ocherednoj sessii Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya s 11 po 26 oktyabrya 1877 goda [Resolutions of the XII regular session of the Yekaterynoslav provincial zemstvo assembly from 11 to 26 October 1877], 1878. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya XIII ocherednoj sessii Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya s 18 po 30 oktyabrya 1878 goda [Resolutions of the XIII regular session of the Yekaterynoslav Provincial Zemsky Assembly from October 18 to 30, 1878], 1879. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya XIV ocherednoj sessii Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya 8–19 dekabrya 1879 goda [Resolutions of the XIV regular session of the Yekaterynoslav Provincial Zemsky Assembly on December 8–19, 1879], 1880. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya XV ocherednoj sessii Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya s 10 po 21 dekabrya 1880 goda [Resolutions of the XV regular session of the Yekaterynoslav provincial zemstvo assembly from December 10 to 21, 1880], 1881. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya XVI ocherednoj sessii Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya s 9 po 20 dekabrya 1881 goda [Resolutions of the XVI regular session of the Yekaterynoslav provincial zemstvo assembly from December 9 to 20, 1881], 1882. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya XVII ocherednoj sessii Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya s 30 noyabrya po 13 dekabrya 1882 goda [Resolutions of

the XVII regular session of the Yekaterynoslav Provincial Zemsky Assembly from November 30 to December 13, 1882], 1883. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya XVIII ocherednoj sessii Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya s 1 po 14 dekabrya 1883 goda [Resolutions of the XVIII regular session of the Yekaterynoslav provincial zemstvo assembly from December 1 to 14, 1883], 1884. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya XIX ocherednoj sessii Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya s 3 po 17 dekabrya 1884 goda [Resolutions of the XIX regular session of the Yekaterynoslav provincial zemstvo assembly from 3 to 17 December 1884], 1885. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya XX ocherednoj sessii Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobraniya. 3–17 dekabrya 1885 goda [Resolutions of the XX regular session of the Yekaterynoslav provincial zemstvo assembly. December 3–17, 1885], 1886. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya XXI ocherednoj sessii Ekaterynoslavskogo gubernskogo zemskogo sobranii. S 4 po 15 dekabrya 1886 goda [Resolutions of the XXI regular session of the Yekaterynoslav Provincial Zemsky Assembly. December 4–15, 1886], 1887. Ekaterynoslav (in Russian).

Postanovleniya Pavlogradskogo uездного zemskogo sobraniya chrezvychainoy i ocherednoj 1903 goda sessii [Resolutions of the Pavlograd district zemstvo assembly of the extraordinary and regular 1903 session], 1904. Pavlograd (in Russian).

Prodazha imeniy [Sale of estates], 1884. *Ekaterynoslavskie gubernskie vedomosti. Chast oficialnaya* [Ekaterynoslavskie provincial bulletin. Part official], No 88 (in Russian).

Prodazha imeniy [Sale of estates], 1889. *Ekaterynoslavskie gubernskie vedomosti. Chast oficialnaya* [Ekaterynoslavskie provincial bulletin. Part official], No 34 (in Russian).

Prilozhenie № 13408c [Attachment № 13408c]. File 801. Inventory 18001. Fund 58. Podolsk: Central Archives of the Russian Defense Ministry (in Russian).

Rasporyazheniya gubernskogo nachalstva [Orders of the provincial authorities], 1861. *Ekaterynoslavskie gubernskie vedomosti. Chast oficialnaya* [Ekaterynoslavskie provincial bulletin. Part official], No 23 (in Russian).

Rasporyazheniya pravitelstva [Government orders], 1872. *Ekaterynoslavskie gubernskie vedomosti. Chast oficialnaya* [Ekaterynoslavskie provincial bulletin. Part official], No 4. (in Russian).

Rebrin I. A., 1903. Krestyanskaya reforma v Ekaterynoslavskoj gubernii (istoricheskij ocherk) [Peasant reform in the Yekaterynoslav province (historical essay)], *Pamyatnaya knizhka i adres-kalendar 1903 goda* [Commemorative book and address-calendar of 1903]. Issue 3. Ekaterynoslav, pp. 1–312 (in Russian).

Savelov L. M., 1898. *Donskie dvoryane Leonovy. Statti po genealogii i istorii dvoryanstva* [Don noblemen Leonovs, Articles on genealogy and history of the nobility]. St. Petersburg, pp. 45–50 (in Russian).

Savelov L. M., 1902. *Donskie dvoryanskie rody* [Don noble families]. Moscow. Issue 1 (in Russian).

Spisok glasnyh, izbrannyh v uездnye zemskie sobraniya [List of vowels elected to district zemstvo assemblies], 1866. *Ekaterynoslavskie gubernskie vedomosti. Chast oficialnaya* [Ekaterynoslavskie provincial bulletin. Part official], No 1, p. 3 (in Russian).

Spisok gorodskih izbiratelei v 4-yu Gosudarstvennuyu Dumu po Ekaterynoslavskomu uезdu [List of city voters to the 4th State Duma in Yekaterynoslavsky district], 1912. Ekaterynoslav (in Russian).

Spisok domovladeltsev Ekaterynoslava [List of Yekaterynoslav homeowners], 1913. Ekaterynoslav (in Russian).

Spisok zemskih glasnyh, izbrannyh na tretie trehletie po Pavlogradskomu uезdu [List of zemstvo vowels elected for the third triennium in Pavlograd uезд], 1872. *Ekaterynoslavskie gubernskie vedomosti. Chast oficialnaya* [Ekaterynoslavskie provincial bulletin. Part official], No 42 (in Russian).

Spisok litsam, zamenivshim vizity na pervyi den prazdnikov Rozhdestva i Noviy god 1896 goda [List of persons who replaced visits on the first day of the holidays of Christmas and New Year 1896], *Ekaterynoslavskie gubernskie vedomosti. Chast oficialnaya* [Ekaterynoslavskie provincial bulletin. Part official], No 6, p. 3 (in Russian).

Spisok lits, imeyushchie pravo uchastvovat v izbiratelnyh sobraniyah i siezdah Pavlogradskogo uезда (1912–1914 godov) [List of persons entitled to participate in electoral meetings and congresses of the Pavlograd district (1912–1914)], 1912. *Ekaterynoslavskie gubernskie vedomosti. Chast oficialnaya* [Ekaterynoslavskie provincial bulletin. Part official], No 6, pp. 2–3 (in Russian).

Spisok litsam, imeyushchie mpravo byt izbrannymi v mirovye sudi po Pavlogradskomu uезdu [List of persons eligible to be elected as justices of the peace in Pavlograd district], 1868. *Ekaterynoslavskie gubernskie vedomosti. Chast oficialnaya* [Ekaterynoslavskie provincial bulletin. Part official], No 68 (in Russian).

Spisokli tsam, imeyushchih pravo uchastvovat v izbiratelnyh sobraniyah i siezdah Pavlogradskogo uезда 1903–1905 gg. [List of persons entitled to participate in electoral meetings and congresses of the Pavlograd district 1903–1905], 1902. *Ekaterynoslavskie gubernskie vedomosti. Chast oficialnaya* [Ekaterynoslavskie provincial bulletin. Part official], No 102, pp. 3–4 (in Russian).

Spisok litsam, imeyushchim pravo byt prisyzhnymi zasedatelyami po Pavlogradskomu uезdu [List of persons eligible to be jurors for Pavlograd district], 1870. *Ekaterynoslavskie gubernskie vedomosti. Chast oficialnaya* [Ekaterynoslavskie provincial bulletin. Part official], No 9 (in Russian).

Uchastniki belogo dvizheniya v Rossii [Participants of the white movement in Russia]. Available at: <https://pomnirod.ru/materialy-k-statyam/vojna/grazhdanskaya> [Accessed: 17.07.2020] (in Russian).